

Govsatcom

Säker och robust satellitkommunikation

EU:s Govsatcom är ett program som ska leverera säker och robust statlig satellitkommunikation till samhällsviktig verksamhet och kritisk infrastruktur.

EU:s rymdprogram tillhandahåller idag ett antal olika tjänster såsom datainsamling för jordobservation respektive tid/takt och positionering genom programmen Copernicus, Galileo och EGNOS. Govsatcom adderar ytterligare en förmåga till EU och dess medlemsländer; en kommunikationskanal som är robust och skyddad mot störningar, avlyssning, intrång och andra risker.

Govsatcom-programmet kommer i en första fas leverera tjänster genom befintlig infrastruktur som ägs av medlemsstater eller kommersiella företag som uppfyller särskilda säkerhetskriterier. Längre fram planeras för en ny EU-ägd satellitkonstellation benämnd IRIS² med modern utrustning som ger högre kapacitet och minskar beroendet av tredje part för vitala kommunikationsbehov.

Konstellationen ska stegvis tas i drift med början 2024 och vara i full drift 2027. Den ska också, i ett senare skede, utnyttja kvantteknologier för att ytterligare öka säkerheten och därigenom utöka tjänstebudet för Govsatcom.

Medlemsstaternas behov av satellitkapacitet förmedlas till EU:s rymdbyrå genom den nationella behöriga myndigheten för Govsatcom, CGA (Competent Govsatcom Authority). MSB har tilldelats rollen som svensk CGA och kommer i den rollen att samverka med användare och berörda myndigheter.

Kort om Govsatcom

- Förkortningen Govsatcom står för *Governmental Satellite Communications*.
- Användare av Govsatcom utför uppdrag inom kategorierna krishantering, övervakning eller kritisk infrastruktur.
- CGA står för *Competent Govsatcom Authority* och är den nationella behöriga myndighet som samordnar användningen av Govsatcom. I Sverige har MSB denna roll.
- Genom en högre grad av EU-rådighet över infrastrukturen kommer Govsatcom bli en säker och robust lösning för satellitkommunikation.
- EU planerar att Govsatcom ska ha en inledningsvis begränsad kapacitet i slutet av 2024 och vara i full drift i mitten av 2027.

Hur arbetar MSB med Govsatcom?

CGA har till uppgift att:

- Hantera accessrättigheter och användare.
- Säkerställa att tillämpliga säkerhetskrav uppfylls.
- Etablera en central nationell kontaktpunkt som bistår med rapportering om säkerhetsshot och risker.

MSB deltar även i det internationella samarbetet kopplat till Govsatcom för att på bästa sätt bevaka Sveriges och svenska användares intressen.

Vem kommer kunna använda Govsatcom?

Aktörer som har nationella uppgifter för övervakning och förvaltning av krisuppdrag, krisinsatser och krisinfrastruktur samt säkerhetskritiska uppdrag och insatser utpekats särskilt. Dessa har indelats i tre verksamhets-kategorier:

- **Krishantering**, både genom civila och militära aktiviteter så som nationella kriser, naturkatastrofer, humanitära kriser, maritima nödsituationer och försvarsoperationer.
- **Övervakning**, såsom gräns- och sjöövervakning eller övervakning av illegal handel.
- **Kritisk infrastruktur**, inklusive EU:s rymdinfrastruktur som Galileo och EGNOS men även nationell kritisk infrastruktur.

Användare av Govsatcom kommer sannolikt att utgöras av gräns- och sjöfartsmyndigheter,

brottsbekämpande myndigheter, civilskydds-mekanismer, sök- och räddningstjänster, aktörer med uppdrag inom katastrofhjälp och humanitära uppdrag, operatörer av kritisk infrastruktur samt militära styrkor.

Govsatcom kommer också att vara tillgängligt för specifika användningsfall inom dessa kategorier som att tillhandahålla kommunikationsmedel till den arktiska regionen, obemannade farkoster och för sakernas internet.

Hur blir man en användare av Govsatcom?

Svenska aktörer som vill använda Govsatcom kan vända sig till CGA hos MSB för mer information.

När kommer svenska aktörer kunna använda Govsatcom?

EU planerar att Govsatcom ska ha en inledningsvis begränsad kapacitet i slutet av 2024 och vara i full drift i mitten av 2027. Svenska användare kan börja nyttja Govsatcoms tjänster efter att nödvändiga politiska beslut har fattats och den svenska CGA:n har byggt upp sin förmåga att hantera administrationen.

Hur ser MSBs arbete ut framöver?

MSB:s rymdsäkerhetsfunktion fortsätter arbetet med att etablera en organisation för CGA i Sverige.

Govsatcom-programmet är fortfarande under utveckling och det finns fortfarande möjligheter att påverka kravställningen så att den bättre anpassas till svenska aktörers behov.

Mer information om Govsatcom hittar du här:

European Union Agency for the Space Programme: <https://www.euspa.europa.eu/european-space/govsatcom>

Kontakta CGA hos MSB för mer information på: cga@msb.se